

SZAKMAI ZÁRÓ BESZÁMOLÓ

az Új Nemzeti Kiválóság Program (ÚNKP) ösztöndíjának támogatásával a
2021/2022 tanévben végzett munkáról

A pályázó adatai

Név	Andrékó Tamás Dániel
Pályázat típusa (alap, mester, doktorandusz, doktorvárományos)	Mester
Pályázat kódja	ÚNKP-21-2-I-DE-310
Szerződés egyedi azonosítója	RH/1225-3/2021
Neptun kód	ZCXHSO
Lakcím	3770, Sajószentpéter, Bethlen Gábor u. 24.
Adóazonosító jel	8486271916
Kutatási program címe (a beadott pályázat szerint)	Kálnoky Gusztáv és Nyikolaj Karlovics Giers kapcsolata a három császár szövetségének megújításától a skiernievce-i három császár találkozáig
Témavezető neve	Dr. Schrek Katalin

Tájékoztató

A beszámolóban szakmai értékelést kell tartalmaznia a támogatás céljának, a kutatási tervnek a megvalósulásáról (maximális terjedeleme: 2 oldal). Az elkészült előadás, publikáció, tanulmány, fénykép, video a szakmai záró beszámoló mellékletét képezi (akár papír alapú, akár digitalizált adattárolásra alkalmas eszközön (pl. CD, DVD) történő benyújtással). A szakmai beszámolóban a szerződésben vállalt feladat teljesítésére, ezen belül értelemszerűen - a feladat jellegétől függően -, az alábbiakra kell kitérni:

- *Rendezvény esetében:* az eredeti műsorterv (ütemterv, forgatókönyv stb.) teljesítése, eredménye, foto-, média megjelenés a fellépők/előadók neve, szervezete, a résztvevők köre, a megjelentek pontos vagy becsült létszáma, a műsortervtől való eltérés oka, ez mennyiben befolyásolta a tervezett eredményt, mivel helyettesítették az elmaradt előadást/bemutatót, a közönség miként fogadta az előadásokat/bemutatókat, a rendezvénynek milyen volt a társadalmi, szakmai visszhangja. Rendezvénysorozat esetén, vagy ha a rendezvény nem kifejezetten csak a minisztérium ügykörébe tartozó témával foglalkozott, kimutatást kell készíteni arról, hogy mely előadások/bemutatók foglalkoztak a minisztérium ügykörébe tartozó kérdésekkel.

- *Tanulmány készítés esetén:* ismertetni kell röviden a tanulmány kidolgozásának szükségességét és hasznosíthatóságát, tartalmának rövid összefoglalását, kiemelve a következtetéseket és javaslatokat, megjelölve a kidolgozáshoz szükséges saját kutatási eredményeket és a forrásul felhasznált szakanyagokat, továbbá, hogy az elkészített tanulmány hol kerül publikálásra. Csatolni kell a tanulmányt, a szerződésben meghatározott példányban, továbbá – amennyiben a szerződésben ez előírásra került - csatolni kell a kedvezményezett nyilatkozatát arról, hogy az elkészült tanulmányt a minisztérium felhasználhatja, szabadon terjesztheti.

- *Felmérés, vizsgálat esetén:* ismertetni kell röviden a felmérés, vizsgálat tárgyát, terjedelmét, szükségességét, az eredmények hasznosításának területeit, rövid összefoglalóban az eredményeket, a következtetéseket és javaslatokat, továbbá, hogy az elkészített anyag hol kerül publikálásra. Csatolni kell az elkészült anyagot, a szerződésben meghatározott példányban, továbbá csatolni kell a kedvezményezett nyilatkozatát arról, hogy az elkészült anyagot a minisztérium felhasználhatja, szabadon terjesztheti.

A beszámolókat a támogatás tárgyától függően megfelelő részletességgel kell összeállítani – dokumentumokkal, fényképekkel, egyéb audio-vizuális eszközökkel illusztrálni azt. A támogatásból megvalósult program eredményét ki kell emelni a beszámolóban.

A szakmai záró beszámolót alap-, mester (osztatlan), doktori és doktorjelölti ösztöndíjak esetén a témavezetőnek jóváhagyólag kiadmányoznia szükséges.

Szakmai beszámoló

1. A pályázat keretében végzett kutatómunka leírása; szakmai értékelés a kutatási terv megvalósulásáról (max. 2 oldal)

A 2021/2022-es tanévhez kapcsolódó ÚNKP-pályázat keretei között végzett kutatásom során arra vállalkoztam, hogy gróf Kálnoky Gusztáv közös osztrák-magyar külügyminiszter (1881–1895) és Nyikolaj Karlovics Giers orosz külügyminiszter (1879/1882–1894) kapcsolatát vizsgáljam a három császár szövetségének utolsó prolongálásától (1884. március 27. a skierniewice-i három császár találkozójáig (1884. szeptember 15–17.)). A célom az volt, hogy a kapcsolatrendszer vizsgálatával a három császár szövetségének, tehát az osztrák-magyar–orosz–német diplomáciai kapcsolat egy, mindeztidáig feltáratlan periódusát vizsgáljam. A korábbi kutatások Bécs, Pétervár és Berlin relációjának vizsgálatát a három császár szövetségének utolsó prolongálásával tették le, majd az ún. második nagy keleti válság (1885–1888) vizsgálatával vették fel újra azt. Mindazonáltal a „köztes” időszakban több problémagóc jelentette a szóban forgó államok kapcsolatrendszerének neuralgikus pontjait: Battenberg Sándor bolgár fejedelem ingatag uralma és helyzete, az 1884 kora nyarán kirobbanó szerb–bolgár határincidens és az orosz–lengyelországi katonai mozgósítások. A témaválasztás azért is releváns, mert Kálnoky Gusztáv osztrák-magyar külügyminiszterről magyar nyelven, míg Nyikolaj Karlovics Giers orosz külügyminiszterről még orosz nyelven sem született monográfia, így politikai gondolkodásuk rekonstruálására is nagy hangsúlyt fektettem. A kutatás során több, új módszertani megközelítést alkalmaztam: komparatív eljárással vetettem górcső alá a berlini, a bécsi és a pétervári kabinetek konfliktuskezelési mechanizmusait, koncepcióit és azok mozgatóit, a külügyminiszterek és diplomaták személyes interakcióit, valamint a diplomácia formális és informális aspektusait. Az elemzés társadalom- és mentalitástörténeti kontextusára a skierniewice-i találkozó szolgált kiváló példaként.

A kutatás levéltári forrásokra épített. A forrásfeltáró tevékenységet a bécsi Österreichisches Staatsarchiv, Haus-, Hof- und Staatsarchiv intézményében végeztem. Az Osztrák-Magyar Monarchia és az Orosz Birodalom 1850–1900 közötti külpolitikájára vonatkozóan nincsenek kiadott források, így a releváns német gótbetűs dokumentumokat átírtam és magyar nyelvre fordítottam, egy a távlati terveimben szereplő forráskiadvány előkészítéseként. A kutatás során a levéltár online keresőrendszere mellett a Politischer Archiv Indexkötetei voltak segítségemre, amelyek évkörileg, országok szerint csoportosították a fontosabb ügyeket és feltüntették, hogy hová kerültek a kapcsolódó iratok bevételezésre. Ennek iránymutatása nyomán áttekintettem az 1884-es évre vonatkozóan a szászországi (HHStA PA/V. K. 43), a görögországi (HHStA PA/XVI. K. 37.), az olaszországi (HHStA PA/XI. K. 98), romániai (HHStA PA/XVII. K. 18), oroszországi (HHStA PA/X. K. 80.), svédországi (HHStA PA/XXVI. K. 21.), németországi (HHStA PA/III. K. 125.), szerbiai (HHStA PA/XIX. K. 18.), bulgáriai (HHStA PA/XV. K. 21.), dániai (HHStA PA/XXIV. K. 30.) és az egyiptomi (HHStA PA/XXXI. K. 9.) diplomáciai képviselők jelentéseit. Mindemellett fontos iratokat találtam a Ferenc József és gróf Kálnoky Gusztáv levelezését (HHStA PA/XL. K. 55.), a három császár szövetségének utolsó prolongálásának iratait (HHStA PA/I. K. 460.), a Ferenc József skierniewice-i útjával kapcsolatos iratait (HHStA NZA K. 378.), a moszkvai osztrák-magyar konzul jelentéseit (HHStA PA/XXXVIII. K. 251.) és a szerb–bolgár határvitához, az ún. Bregovó-affér iratait (HHStA PA/XV. K. 85.) tartalmazó dobozokban.

A levéltári kutatások és a releváns szakirodalmak feldolgozása arra készítetett, hogy a kutatás címében megjelölt eredeti intervallumon módosítsak. Ez azzal magyarázható, hogy részleteibe menően a három császár szövetségének prolongálásának aspektusai sincsenek pontosan feltárva, így ennek folyamatát 1883 januárjától az aláírásig rekonstruáltam és elemeztem. A tárgyalásokon az érintett államok berlini, bécsi és pétervári (nagy)követi és külügyminiszterei vettek részt. A kezdeményezés 1883 nyarán az orosz diplomácia részéről érkezett, a források pedig a látszólagos kiegyenlítés célját fogalmazták meg. Ekkor még csak Ferenc József és III. Sándor orosz cár találkozójának a lehetősége merült fel. Ezen a ponton érdemes kiemelni, hogy az osztrák-magyar–orosz relációban „hot-spots” térséget jelentő Balkán-félszigeten bármiféle érdekszféra-elhatárolás a Bécs és Pétervár közötti tárgyalások során nem került napirendre, mindkét diplomácia – főként belpolitikai problémák nyomán – az aktuális állapotok szavatolását kívánta biztosítani, úgy, hogy hatalom- és területszerző aspirációt a jövőre nézve nem korlátozza. Az osztrák-magyar–orosz feszültségek enyhítésére Otto von Bismarck német kancellár osztotta az érdekszféra-elhatárolás ideáját, de már a Bismarck–Kálnoky salzburgi találkozón (1883. aug. 30.) utóbbi elvetette, mondván az korlátozná a Monarchia lehetőségeit a Balkánon. Az érdemi diszkusszió inkább német–orosz és német–osztrák-magyar vonalon zajlott, az orosz–osztrák-magyar tárgyalásokat leginkább a kölcsönös bizalmatlanság és a háborús előkészületekkel való kölcsönös vádaskodás jellemezte. Giers 1883 novemberében Friedrichsruhban, míg 1884 januárjában Bécsben járt, ahol a szerződés meghosszabbításának elvi részleteiről sikerült konszenzusra jutni. Ferenc József és Kálnoky levelezésében kirajzolódik az orosz–szövetségtől való tartózkodás, ugyanakkor a birodalmi érdek – amely alatt a német

szövetség fenntartását értették – a partnerség fenntartását ösztönözte Oroszországgal. Bécsben elvetették az orosz diplomácia felvetését, amely szerint a reichstadti (1876) szerződés alapján kellene a szövetséget meghosszabbítani. Véleményem szerint mindebből jól látszik, hogy – noha nincs hivatalos paktum az 1882. évi oszmán–osztrák–magyar tárgyalások sikertelensége miatt – Kálnoky lényegében az Oszmán Portára kívánt „támaszkodni” Oroszországgal szemben. A kutatás véleményem szerint egyik legfontosabb eredménye, hogy a korábbi szakirodalmakkal ellentétben cáfoltam azt, hogy 1884 márciusában változatlanul újították meg a szerződést: több ponton módosítottak, de a legfontosabb, hogy az 1881-es szöveg a status quo megváltoztatásának vonatkozásában csak a Porta ruméliai területeinek vonatkozásában írt elő konzultációt, míg 1884-ben már mindezt kiterjesztették a teljes Balkán-félszigetre, még gazdasági kérdésekben is! A módosításokat Giers kezdeményezte, az eddig áttekintett forrásokban nincs nyoma annak, hogy Kálnoky ellenállt volna, noha ezzel jelentősen korlátozta önálló politikáját a szóban forgó félszigeten. Battenberg Sándor bolgár fejedelem esetében komolyabb feszültség nem bontakozott ki, csupán levélváltásokban biztosította őt támogatásáról Kálnoky, valamint az osztrákbarát fejedelem elmozdítását munkálkodott a pétervári kormányzat. Ennek vonatkozásában készült el a *„Az orosz helyzettel szembeni bizalmatlanságom olyan mélyen gyökerezik”. A három császár szövetségének utolsó prolongálása (1884. március 27.) az osztrák–magyar levéltári források tükrében.* c. tanulmányom, amely várhatóan 2022 őszén fog megjelenni Történeti Tanulmányok – Acta Universitatis Debreceniensis Series Historica, 30. köt. (2022.) c. folyóirat hasábjain.

1884 nyarán a Bregovo-affér jelentette a neuralgikus pontot Pétervár és Bécs nexusában. 1884. június 9-én egy határvita következtében – lényegében az 1883. évi timoki felkelés politikai menekültjeinek kiadatásának megtagadása miatt – Szerbia megszakította diplomáciai kapcsolatait Bulgáriával. Az újabb balkáni válság megelőzése érdekében a három császár szövetsége a nagyhatalmi mediáció, vagyis a közvetítés lehetősége mellett döntött. Bevezettem az előzetes közvetítői tevékenység fogalmát, ugyanis az orosz és osztrák–magyar diplomácia Belgrádban és Szófiában is mérsékletre intett, de Kálnoky nyíltan Szerbia pártját fogta és elmarasztalta Bulgáriát. Kálnoky ezen a ponton nem kívánt konzultálni szövetségeseivel, amivel kifejezésre juttatta, hogy Bulgáriát is az érdekszférájának tekinti, nem csak Szerbiát. Véleményem szerint a mérséklettel a konfliktus eszkalálódása mellett Kálnoky így próbálta megtartani politikai befolyását Belgrádban és gazdasági befolyását Szófiában. Az orosz diplomácia részt vett a mediációban, de passzív szerepben, csupán Bismarck javaslatait fogadta el és utasította el Bécs felvetéseit. Kálnoky konfliktuskezelési koncepcióit Bismarck módosította és alakította ki a végleges modus procendit, amely szerint Szófiában és Belgrádban is folytak tárgyalások és javaslatot tesznek az ügy rendezésére. Lényegében ez az ügy kicsiben rámutat arra, hogy nagyban miért is működésképtelen a három császár szövetsége, ugyanis az érdekellentétek miatt még a végső, berlini konferencia sem hozott eredményt. A Bregovo-affér nagyhatalmi mediációjának konfliktuskezelési mechanizmusait vizsgáltam a 2022. tavaszán megrendezésre kerülő „Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Tudományos Diákköri Konferenciára” készült dolgozatomban, ahol a „Történelem tagozatban” I. díjat nyertem.

Kálnoky varzin-i és I. Vilmos német császár ischl-i látogatása a feltárt források alapján annyiban jelentős, hogy Bécs próbált támogatást szerezni a Balkánon Oroszországgal szemben, azonban a német diplomácia ezt elutasította és a kiterjesztett partnerség politikájára hívta fel a figyelmet. Skierniewice esetében nagyon keveset írnak a források, mindenesetre a cél világos: prezentálni a három császár szövetségének egyetértését. Tárgyaltak Szerbiáról, de Giers nem ismerte el, hogy Szerbia a Monarchia érdekszférájához tartozik. Kálnoky nem volt hajlandó elengedni a bolgár fejedelmet, akit továbbra is „trónon” tartottak. A szerb–bolgár határkérdés rendezését Belgrád és Szófia kompetenciájára bízták. Írásbeli szerződés a három állam között nem született, csupán az orosz–német kiadatási egyezmény 1885-ben aláírt szövegét kezdték előkészíteni. A találkozó informális aspektusait is sikerült feltárni, például a reprezentációs színtereket, a vacsorákat, a dómvad vadászatot, a varsói balett csárdását. Mentalitástörténeti szempontból érdekes lehet, hogy a források szerint az orosz „vendéglátók” mindenben a német diplomaták kedvében jártak, de az osztrák–magyar résztvevőkről tudomást sem akartak venni. A Bregovo-affér és a skierniewice-i három császár találkozóhoz kapcsolódóan a térképi ábrákat 2022 nyarán készítettem el, amihez a Balkán-félszigetet ábrázoló 1884. évi térkép beszerzésre került (OeStA KA KPS KS B IIIa.)

A kutatás eredményeit a fentebb említett publikációk és a DE-BTK TDK-ja (2022 tavasz) mellett az intézményi ÚNKP-konferencián és még három tudományos szimpóziumon ismertettem (a Hatvani István Szakkollégium 2022. Tavaszai Hallgatói Konferenciáján, az ELTE Eötvös József Collegium, XXIII. Eötvös Konferenciáján és a Hajdúnánáson megrendezésre kerülő Válság – Kiútkeresés – Megoldások II. Konferencia c. Konferencián. Mindemellett két recenzióm és egy konferencia-beszámolóm jelent meg/került szerkesztői befogadásra az ösztöndíjas időszak alatt.

2. Eredmények összesítése

Tudomány-népszerűsítő cikkek száma	3
TDK-dolgozatok száma	1
Hazai konferencia-előadások száma (az ÚNKP konferencián kívül)	4
Nemzetközi konferencia-előadások száma	0
Benyújtott (de még nem elfogadott) tudományos közlemények száma	0
Elfogadott (de még nem megjelent) tudományos közlemények száma	1
Megjelent tudományos közlemények száma	0

3. A pályázati időszakban megjelent publikációk felsorolása (az elkészült előadás, publikáció, tanulmány, fénykép, video a szakmai záró beszámoló mellékletét képezi – digitalizált adattárolásra alkalmas eszközön (pl. CD, DVD) vagy e-mailen történő benyújtással).

PUBLIKÁCIÓ(K):

1. Andrékó Tamás Dániel: „Az orosz helyzettel szembeni bizalmatlanságom olyan mélyen gy  kezik”. A három császár szövetségének utolsó prolongálása (1884. március 27.) az osztrák-magyar levéltári források tükrében.” Várható megjelenés és hely: Történeti Tanulmányok – Acta Universitatis Debreceniensis Series Historica, 30. k  t. (2022.) (Főszerkesztői igazolás és a tanulm  ny mell  kelve).
2.   ndr  j Val  ntinovics Mam  nov:   ak H.K. Girs возглавил Министерство иностранных дел Российской империи? In:   оссийская история. 2021/3. 81–102.: *Andrej Valentyinovich Mamonov: Hogyan lett Nyikolaj Karlovics Giers az Orosz K  l  gyminiszt  rium vezet  je?* (Andr  k  Tam  s D  niel). In: Klio 2022/2. 54–63.
3. Hans-Christian Petersen: An den Rändern der Stadt? Soziale R  ume der Armen in St. Petersburg (1850–1914). Wien, Köln, Weimar, Böhlau Verlag, 2019. 402. oldal.: *Hans-Christian Petersen: A város peremén? A szegények szociális terei Szentpéterváron (1850–1914).* (Andrékó Tamás Dániel). Várható megjelenés és hely: Klio 2022/3., 2022. augusztus. (Szerkesztői igazolás és a recenzió mellékelve).
4. Andrékó Tamás Dániel: *Modernk  rt  rt  neti Doktorandusz Konferencia, 2022.   prilis 29–30.* (Konferencia-beszámoló). Várható megjelenés és hely:   jkor.hu, 2022. június (Szerkesztői igazolás és a konferencia-beszámoló mellékelve).

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA DOLGOZAT:

1. Andrékó Tamás Dániel: *Adalék a három császár szövetségének konfliktuskezelési mechanizmusaihoz a szerb–bolgár kapcsolatok tükrében: A Bregovo-affér története (1884).* (Publik  ci  k nt nem jelent meg, a kézirat a mell  klek  k között található)

A dolgozat benyújtásának helye, ideje: Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karának Tudományos Diákköri Konferenciája (KTDK), „Történelem Tagozat”, 2022.   prilis 21–22.

A dolgozat értékelése: I. díj, a bírálat pontszáma: 30/28 pont (Az oklevél és a bírálat a mell  klek  k között található).

KONFERENCIA ELŐADÁS(OK):

1. DE-BTK Kari Tudományos Diákköri Konferencia (DE BTK TDK) Történelem tagozat, Debrecen (jelenléti), 2022.   prilis 21. – „Adalék a három császár szövetségének konfliktuskezelési mechanizmusához: A Bregovo-affér (1884) története”
2. ELTE Eötvös József Collegium, XXIII. Eötvös Konferencia, Budapest (jelenléti), 2022.   prilis 22–23. – „Az osztrák-magyar–orosz háború lehetősége(i) a három császár szövetségének 1884.   vi prolongálásának kontextusában”
3. DE Hatvani István Szakk  ll  gium 2022.   vi Tavaszi Tudományos Hallgatói Konferencia, Debrecen (jelenléti), 2022. május 6. – „Gr  f Kálnoky Gusztáv politikai gondolkodása 1881–1884 között”

4. Válság – Kiútkeresés – Megoldások II. Konferencia, Hajdúnánás (jelenléti), 2022. június 3. – „A balkáni válságok egyik típusa. Határviták és megoldási koncepciók Szerbia és Bulgária viszonyrendszerében 1878–1884 között”

KÖTETSZERKESZTÉS(EK):

1. A mi tendenciáink... - Szakkollégiumi tanulmányok 8. (Szerk.: Ónadi Sándor – Papp Fruzsina Judit, Andrékó Tamás Dániel – Berecz Gábor). Debrecen, 2021.

Beszámoló az ösztöndíjon felül biztosított kutatási támogatás felhasználásáról

4. Pénzügyi beszámoló¹

Kiadás megnevezése	Tervezett (Ft)	Megvalósított (Ft)
1.1. anyagköltség, készletbeszerzés	20.000 Ft	49.000 Ft
1.2. szellemi tevékenység költségei, szakértői, előadói díjak	15.000 Ft	0 Ft
1.3. szállítási, utazási költségek	135.000 Ft	151.000 Ft
1.4. egyéb szolgáltatás vásárlása	20.000 Ft	0 Ft
1.5. egyéb dologi kiadások	10.000 Ft	0 Ft
1. Dologi kiadások összesen (1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.)	200.000 Ft	200.000 Ft
2. Felhalmozási kiadások (immateriális javak, tárgyi eszközök beszerzése)	0 Ft	0 Ft
3. Intézményi általános költség (50 %)	200.000 Ft	200.000 Ft
ÖSSZESEN (1.+2.+3.)	400.000 Ft	400.000 Ft

5. Pénzügyi beszámoló szöveges indoklása (nagyobb tételek, beszerzés szükségességének indoklása)

A kutatáshoz szükséges források külföldi levéltárakban, mindenekelőtt Bécsben találhatóak, azonban ezeket a forrásokat már az ösztöndíjas időszak első heteiben be kellett szerezni, így ennek a kutatóútnak a költségeit nem a rendelkezésemre álló, az ösztöndíjon felül biztosított kutatási támogatásból fedeztem. A tervezettnél nagyobb összeget fordítottam idegen nyelvű szakirodalmak beszerzésére (2db). Végül egyéb szolgáltatásokra nem kellett összeget fordítanom, ugyanis szakértői díjat nem kellett fizetnem, hiszen a szükséges szakmai tanácsadást végül ellenérték nélkül vehettem igénybe. Az ösztöndíjas időszak első hónapjaihoz képest végül nem kellett pendrive-ot sem vásárolni. A költségtervezethez képest így jobbnak véltem „átcsoportosítani” az intézeti keret erőforrásait az utazási költségek fedezésére, ugyanis kutatóutakon (Pécs, Budapest, Eger és Szeged) és konferenciákon (Budapest) vettem részt.

Debrecen, 2022. július 5.

Dr. Schrek Katalin egyetemi adjunktus
témavezető aláírása

Andrékó Tamás Dániel egyetemi hallgató
ösztöndíjas aláírása

Mellékletek:

- az elkészült előadás, publikáció, tanulmány, fénykép, video, stb., valamint az aláírt szakmai beszámoló szkennelve digitalizált adattárolásra alkalmas eszközön (pl. CD, DVD)
- témavezetői szakmai értékelés
- témavezetői konzultációs lap
- doktorvárományosok esetében igazolás az értekezés benyújtásáról

¹ A tervezett összegeket az eredeti, aláírt költségterv szerint kell megadni. A végösszeg az alapképzés, mester- (osztatlan) képzés kategóriában 5 hónapra – 200.000 Ft; 10 hónapra – 400.000 Ft